

A századik könyv

Könyvtárlátogatás (magyar, könyvtárhasználat)

Miről szól ez a tanegység?

A nyári időszak alkalmas arra, hogy a gyerekek önmaguknak és élvezetből is sokat olvassanak. Harmadik-negyedik osztályos korukra biztosan sokan vannak már közöttük, akik könyvtárba járók, akik örömmel megosztják élményeiket, tapasztalataikat a könyvtárlátogatással és a jó könyvekkel kapcsolatban. Az óra alkalmas arra is, hogy felhívjuk a gyerekek figyelmét néhány jó könyvre. A tanegységben egy olyan olvasónapló-vázlatot is találunk, amely a sokrétű intelligencia elméletére épülve interaktív feladatokat ad a gyerekeknek az olvasmányaik feldolgozásához. Az olvasáshoz nyári könyvlistát is ajánlunk.

Áttekintő vázlat

5.1 A századik könyv	45 perc
5.1a A századi könyv	15 perc
5.1b Szóvadászat	10 perc
5.1c Tanácsok olvasóknak	20 perc

5.2 Könyvtárlátogatás

Összesen: 45 perc + könyvtárlátogatás ideje

Előkészületek

Készítsük elő a könyvtári órát, egyeztessünk a könyvtárosokkal, hogy mikor tudunk menni! A könyvajánlóhoz kérjük fel előre a gyerekeket, hogy tudjanak készülni, illetve nekünk is meg tudják mondani, mit akarnak ajánlani a többieknek! A gyerekek által ajánlott könyveknek nézzünk utána, hogy valóban az életkornak megfelelő művekről van-e szó! Az első órát az iskolában is megtarthatjuk, ha ott jobbak, megfelelőbbek a körülmények, vagy ha nem akarjuk cipeltetni a szöveggyűjteményt. Ám a könyvtári környezet olyan hangulatot teremthet a Móra-szöveg feldolgozásához, ami megéri a szervezést és a cipekedést is.

5. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Móra Ferenc:
A századik könyv
Janikovszky Éva: *Bizi*
(részlet a szerző *Velem mindig történik valami* című könyvéből)

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

- Szöveggyűjtemény
- Füzet, íróeszköz

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

5.1 A századik könyv

5.1a A századik könyv

Móra Ferenc: A századik könyv című elbeszélése nem könnyű olvasmány, viszont az olvasás lényegére hívja fel a figyelmet. Talán anakronisztikusnak is tűnhet az üzenete, hiszen a mai gyerekekre nem az a jellemző, hogy felhalmozzák a polcukon a könyveket. Ám a „tárgyhalmozás” épp korunkban, a fogyasztói társadalomban uralkodott el osztársadalmi szinten is. Az elbeszélés arra figyelmeztet, hogy a tárgyak (itt: könyvek) birtoklásával valójában nem leszünk gazdagabbak. Ez csak akkor történik meg, ha képesek vagyunk az adott tárgyat funkciója szerint használni. A könyv esetében végigolvasni, elmélyedni benne. Az üzenet elég aktuális ahhoz, hogy megküzdjünk a régies kifejezésmóddal. Éppen ezért először olvassuk fel a gyerekeknek a történetet, majd beszélgessünk róla, mit értettek meg belőle, milyen üzenete van számukra a történetnek!

5.1b Szóvadászat

Rendezzünk „szóvadászatot”: gyűjtsük ki a nehezen érthető szavakat, kifejezéseket, és írjuk fel a táblára! Majd próbáljuk meg közösen megmagyarázni azokat!

5.1c Tanácsok olvasóknak

Térjünk vissza a szöveghez és beszéljük meg, milyen tanácsokat találunk az olvasáshoz a történetben! Gyűjtsük ki ezeket!

A tanácsok több mint 130 évesek, hiszen Móra Ferenc 1879. július 19-én született Kiskunfélegyházán, egy szegény családban. Vitassuk meg, mi az, ami időszerű ezekben a tanácsokban ma is, és mi az, ami nem időszerű!

Kis csoportokban állítsanak össze tanácsokat a gyerekek a mai gyerekolvasók, illetve az osztály számára!

- Hogyan fogjunk hozzá az olvasáshoz?
- Hogyan, milyen szempontok szerint válasszunk könyveket?
- Hogyan mélyüljünk el az olvasásban a nyári szünetben?

Végül a csoportok számoljanak be, mire jutottak, majd állítsunk össze közös szempontlistát a nyári olvasáshoz!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Hívjuk fel a figyelmet az elmélyült olvasás fontosságára.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Történet meghallgatása, beszélgetés a szövegről
Szókeresés, szómagyarázat

Olvasási tanácsok gyűjtése, aktualizálása

5.2 Könyvtárlátogatás

A könyvtárlátogatás során aktiváljuk azokat a gyerekeket, akik már rendszeresen járnak könyvtárba!

Vezessék ők a csoportot az utcán, kérjük meg őket, mutassák be a könyvtár épületében való tájékozódást, a beiratkozás menetét! Mutassák be a gyerekkönyvtárt, annak különböző funkcióit, a könyvtárosokat, ha olyan velük a viszonyuk! Végezetül ajánljanak könyveket a többieknek a nyárra, és indokolják is, mit, miért olvastak szívesen!

Variáció

Könyvajánlásként bemutatjuk **Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami** című könyvéből a bizonyítványról szóló részt, ami **Bizi** címmel került be a szöveggyűjteménybe. Mutassuk meg az illusztrációkat is, hiszen Réber László grafikáival lesz a mű igazán teljes! Hasonlít egy képregényhez. (Könyvajánlója elérhető a Reftantáron.)

Olvasmánylista – olvasónapló

A Reftantáron találunk egy olvasmánylistát **TOP50** címen, amit kinyomtathatunk a gyerekeknek, vagy elküldhetjük digitális formában. A listán szereplő műveket nyugodt szívvel ajánljuk nyári olvasmányoknak. Természetesen mást is olvashatnak a gyerekek, és a listán szereplők egyike sem „kötelező”.

Javasoljuk a gyerekeknek, hogy készítsenek a nyári olvasmányaik alapján olvasónaplót. (Kiválasztva azt a művet/műveket, ami a legjobban tetszett.) Nem baj, ha nem papíralapon, hanem elektronikusan készül.

Mi szerepeljen benne?

- Könyv szerzője, címe, melyik kiadó hol és mikor adta ki, hány oldalas.
- A könyv főbb szereplői, a könyv tartalma röviden (maximum 1 oldal)

Plusz az alábbi feladatok közül válassz ki legalább egyet, és azt is oldd meg (többet is lehet, de csak amihez kedved van)!

1. Gyűjtsd ki az író kedvenc, sokszor ismételt szavait vagy a legfontosabb szereplők „szavajárását”: azokat a szavakat, kifejezéseket, amelyeket gyakran használnak! (*verbális-nyelvi intelligencia*)
2. Készíts folyamatábrát, idő-esemény diagramot a cselekményről, vagy rajzold fel a szereplők kapcsolati hálóját, jelölve a konfliktusokat is! (*matematikai-logikai intelligencia*)
3. Tervezz, készíts új borítót a könyvnek! A borító hátoldalára könyvajánlót, fülszöveget is írhatasz. (*vizuális-térbeli + verbális-nyelvi intelligencia*)

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek olvasási kedvének felkeltése az aktív olvasó gyerekek bevonásával.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Könyvtárlátogatás
Könyvajánlások
Nyári olvasmánylista,
olvasónapló ajánlása

4. A barátaiddal közösen készítsetek egy trailert a könyvről! Párperces, telefonnal is felvehető filmről van szó, ami a könyvet ajánlja, egyfajta figyelemfelkeltő könyvelőzetes. (*vizuális-térbeli + kapcsolati + testi-mozgásos intelligencia*)
5. Keresd meg azt a zenét, amelyik szerinted legjobban kifejezi a könyv hangulatát! (*zenei-ritmikus intelligencia*)
6. Készíts egy szelfisorozatot, amelyen keresztül megmutatod azokat az érzelmeket, amelyeket végigéltél a könyv olvasása során! (*önismereti intelligencia*)
7. Keresd ki és írd le azokat a növényeket, állatokat, amelyek szerepelnek a könyvben! Írd le vagy rajzold le a tájat, ahol játszódnak az események! Ha konkrét növények, állatok is előfordulnak, akkor keresd meg a leírásukat a biológiai vagy természeti lexikonban! (*természeti + vizuális-térbeli intelligencia*)
8. Írj egy könyvajánlót, amelyben kedvet csinálsz másoknak is a könyvhöz! (*verbális-nyelvi + kapcsolati intelligencia*)
9. Képzeld magad valamelyik szereplő helyébe, és írd tovább vagy írd át a történetet! Te mit csináltál volna másként, vagy mit csinálnál még a helyében? (*önismereti, egzisztenciális intelligencia*)

Vedd figyelembe!

A szöveggyűjtemény nyári témáihoz is ajánlunk mindig egy-egy könyvet, amelyek közös feldolgozásához segítséget adunk. Természetesen a gyerekek más könyveket is olvashatnak, vagy mi magunk is választhatunk műveket a közös feldolgozásra.

